

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

Agricola, (Ecica), Agricola, (Hunedoara), Agricola, (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Auraria, Aurora, (Baia-mare), Arigeana, Băndăna, Banca Poporală, (Caransebeș), Banca Poporală, (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.), Beregsana, Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire, (Băuz, Cassa de păstrare, (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune), (Săliște), Câmpiana, Cârșigoreana, Chiorana, Chiseteșana, Codreana, Codrul, Comuna, Concordia, (T. Uzdin), Cordiana, Coroana, (Bistrița), Coroana, (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dăndreana, Economia, (Cohalm), Economul, Făgețana, Fortuna, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloia, Grănișerul, Hațegana, Hondoleana, Însoțire de credit, (Vestem), Institut de credit, (Mehadia), Institut de credit, (Gavosdia), Izvorul, (Sângeorgiu), Izvorul, (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Năldăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Panciovana, Patria, Piatra, Plugarul, (Cacova), Plugarul, (Săcădate), Poporul, (Lugoș), Poporul, (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de împrumut și păstrare, (Ilova-mare), Răureana (Cap. Măndătur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana, (Caransebeș), Sebeșana, (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercășiana, Silvania, Șoimușana, Someșana, Speranța, (Hosman), Steaua, Târnăveana, Tibleșana, Timișana, Ulpiana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul, (Sănmărtin), Vulturul, (Tâșnad, Zărandeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui em² câte 10 fileri.

Cum să ajutăm „Asociațiunea”?

Ca și în alți ani, toate foile noastre au dat, și în anul de față, o atenție deosebită adunării generale a „Asociațiunii”. Unele foi au reprodus în întregime raportul general al comitetului central pe anul trecut și au adus rapoarte despre decursul adunării generale și despre serbările împreunate cu aceasta, au comentat cu laudă sau au criticat activitatea „Asociațiunii”.

Nici „Rev. Economică” nu a lipsit dela împlinirea datoriei sale. Și ea s'a ocupat în numerele 42 și 43, îndeosebi de problemele economice și de îmbunătățirea situației financiare a acestei instituții.

În numărul 43 al „Rev. Econ.” se insistă cu multă căldură asupra mijloacelor contemplate în scopul îmbunătățirii situației financiare a „Asociațiunii”. Dintre mijloacele indicate de comitetul central două, mai ales, se consideră de mai mare valoare și mai ușor realizabile: hotărârea de a se invita personal toți foștii *bursieri ai „Asociațiunii”*, cari sunt azi în stare materială bună, să restituie, fără interese, *stipendiul*, de care au beneficiat și deciziunea ca *institutele noastre de bani să se invite a intra în șirul membrilor fondatori ai „Asociațiunii”*.

Inscrierea tuturor băncilor în șirul membrilor fondatori ai „Asociațiunii” „Revista

Economică” o socotește nu numai ca un lucru de tot natural, ci și ușor de executat. Apoi ea constată că doară nicăirea nu e mai potrivit ajutorul ce-l pot da băncile noastre neamului, decât tocmai la „Asociațiune”. Pentru că aceasta, cu caracterul ei de așezământ de cultură pentru întreg neamul românesc din patrie, este în orice caz mai îndreptățită să aștepte dela toți ajutor, îndeosebi dela băncile noastre.

Din numărul cel mare al institutelor noastre financiare „Albina” jertfește, neîntrerupt, de o serie îndelungată de ani, și pentru instituțiile create de „Asociațiune”, cum sunt Școala civilă de fete, Muzeul ș. a. Sumele date de „Albina” spre aceste scopuri se ridică la mai multe zeci de mii. Fără de aceste ajutoare mersul acestei instituții ar fi fost mult mai anevoios. Între membrii fondatori ai „Muzeului Asociațiunii” găsim: „Albina”, „Auraria”, „Cassa de păstrare din Săliște”, „Crișana”, „Doina”, „Făgețana”, „Furnica”, „Hațegana”, „Oraviciană” și „Sentinela”. Membrii fondatori dintre bănci are „Asociațiunea” 13, membri pe viață 24 și membri ordinari 13.

Dacă toate băncile ar intra în șirul membrilor ordinari fondul general al „Asociațiunii” s'ar sporî deodată cu 70—100 mii coroane și cu aceasta sumă s'ar asigura, măcar în parte viitorul *Școlii civile de fete*, care din an în an reclamă cheltueli tot mai mari.

Dar problemele, de cari se ocupă „Asociațiunea” fiind număroase și de un interes de viață pentru viitorul neamului nostru, e

* Articol primit din afară.

de neapărată trebuință să insistăm și aici asupra lor și asupra mijloacelor necesare pentru asigurarea bunei lor reușite.

Știut este că „Asociațiunea” are să ocrotească și promoveze interesele superioare ale neamului nostru din această țară, — interese amenințate prin despărțirea noastră în două confesiuni, amenințate în școală, în biserică și pretutindeni, — formând ea cheagul culturii și vieții noastre naționale.

„Asociațiunea” are să organizeze în privința culturală întreg teritoriul locuit de români.

Numărul actual al despărțimintelor, care se ridică la 72, va trebui, pentru o mai spornică lucrare, să se dublice.

În toate comunele românești să înființeze *biblioteci și agenturi*.

Să lucreze ca *prelegerile populare* să devină un bun comun în toate satele.

„Asociațiunea” va trebui să caute a întrupă *însoțirile economice, culturale și filantropice* pretutindeni.

Spre acest scop va trebui să susțină nu numai unul, ci *mai mulți conferențieri* economici.

„Asociațiunea” va trebui să dea un avânt *cursurilor de analfabeți*, premiând pe toți cei ce vor lucra cu spor pentru instruirea în cetit și scris a neștiutorilor de carte, a acelor cari au uitat cele învățate în școală, cum și pentru completarea cunoștințelor mance ale celor trecuți prin școală.

„Asociațiunea” are de problemă să adune în jurul său pe toți *oamenii* noștri, cari *îi pot fi de folos* în propagarea culturii în masele poporului: prin scris, prin prelegeri, prin conferințe, rebonificându-le măcar o mică parte a ostenelelor și cheltuelilor efective.

Afară de acestea va avea să stăruie mai mult decât până acum și pentru înaintarea literaturii, cu ajutorul *secțiunilor sale* și prin *foaia* ce o editează.

Probleme de importanță mare sunt editarea „*Bibliotecii populare*” și *înzestrarea „Muzeului Asociațiunii”*, cari cer o mulțime de jertfe.

Iată deci tot atâtea probleme importante, cari trebuie rezolvite și pe cari „Asociațiunea” e chemată să le rezolve; dar cu mijloacele de cari dispune nu le poate rezolvi.

Si cari sunt aceste mijloace? Sunt taxele dela cei vr'o 2000 de membri, din cari o parte (20%) rămâne ca ajutor direct pentru despărțăminte, apoi abonamentele la „Biblioteca populară”, chiria după case, intere-

sele de efecte, interesele de cont-curent, taxa de administrare după fundațiuni și venitele extraordinare, cari toate sunt preliminate pentru anul 1913 cu suma de *K 57.782*.

Cu această sumă nu se pot acoperi însă nici pe de parte, măcar cele mai neapărate trebuințe reclamate de o lucrare mai efectivă pentru binele poporului, așa că, în condițiile și cu mijloacele actuale, o lucrare plină de avânt, cum ar trebui pornită la „Asociațiune”, e cu neputință și astfel aceasta va fi necesită să se miște și în a doua jumătate de veac a existenței sale, în cadre înguste, fără a putea face eforturi mai mari pentru un progres intensiv și real în toate straturile poporului nostru și pe toate terenele, unde e datoare și ar putea să lucreze între împrejurări financiare mai favorabile.

Nici nu e mirare, dacă considerăm că, s. e., o singură școală inferioară de agromonomie, cum e școala din Mediaș a compatrioților noștri sași, reclamă cheltueli în suma de circa *K 60.000* la an.

În același timp „Asociațiunea”, care are de a rezolvi un număr așa de mare de importante probleme culturale, și de a organiza în privința culturală și economică mii de sate, cum va putea să facă aceste lucrări cu o sumă sub *K 60.000*?

O acțiune în adevăr mare și de real folos pentru înaintarea noastră culturală și economică, care să facă epocă, nu se poate săvârși, după părerea noastră, nici în cazul când toate băncile s'ar înscrie ca membri fondatori ai „Asociațiunii” și când toți foștii bursieri ai ei i-ar returna suma burselor, de cari au beneficiat.

Cu sporirea membrilor încă nu ne facem prea mari iluziuni. Știm că și în cazul când, imediat, s'ar spori, în mod neobicinuit până acum la noi, numărul despărțimintelor și, cu ele, numărul membrilor de toate categoriile, — nici în acest caz nu se vor putea aduna și asigura mijloacele necesare unei propagande culturale și economice, ce este reclamată de împrejurările noastre excepționale de nefavorabile în toate privințele.

Un ajutor, în adevăr mare și sigur, ni l-ar putea da numai institutele noastre financiare, odată prin înscrierea lor în rândul membrilor fondatori și al doilea prin votarea unui ajutor permanent pe sama „Asociațiunii” din cuota destinată pentru scopuri culturale și de binefacere.

Ne împlinim una din cele mai de căpetenie datorințe arătând aici, că această

problemă a format obiect de desbateri în *Conferențele directorilor de bancă și în Delegațiunea Băncilor* de pe vremuri.

Anume: în conferența a II-a a Directorilor Băncilor noastre, ținută în Sibiu la 20 Septembrie 1901 s'a fost decis înființarea unui *Fond cultural* al Băncilor pentru distribuirea în mod mai rațional a cotei de binefacere.

În conferența a III-a a Directorilor de bancă din 1 Octombrie 1903 s'a revenit asupra chestiunii înființării unui *fond cultural al Băncilor, care să fie pus la dispoziția Asociațiunii*, contribuind fiecare bancă cu o sumă oarecare la creșterea lui.

Dacă se făcea acest fond înainte cu 10 ani și dacă ar fi fost alimentat de toate băncile, în cursul acestui timp, azi am putea dispune de un fond cultural considerabil. Și bine ne-ar fi prins.

Dar, ce nu s'a făcut atunci, să nu se mai întrelase măcar acum. E timpul suprem să nu mai cădem în greșeli păgubitoare progresului nostru cultural și economic.

Intrebarea e însă cum?

Fără îndoială că o reformă serioasă și într-adevăr folositoare se va putea face în această direcțiune numai, dacă s'ar relua firul și s'ar realiza inițiativa luată de Delegațiunea Băncilor noastre pentru *concentrarea*, măcar a unei părți, din sumele destinate pentru scopuri culturale și de binefacere.

În chipul acesta Băncile noastre asociate aducând hotărîrea de a concentra în fiecare an, să zicem 1% din venitul lor curat, ar putea realiza, luând de bază profitul net din 1908, evaluat la suma de K 2.839,436, an de an o sumă de K 28.394, adică rotund circa K 30,000.

Această sumă destinată fiind a se cheltui an de an de către „Asociațiune“ pentru desăvârșirea și completarea lucrărilor sale în mijlocul poporului nostru, s'ar putea realiza, fără îndoială, lucruri mari.

Iar Băncile lucrând astfel nu ar trebui să neglijeze nici alte scopuri, pentru cari au contribuit până acum și pentru cari vor putea să contribuie și pe viitor, pentru că, accentuăm, toate căile pe cari se scurg aceste ajutoare sunt bune și fac servicii prețioase, adesea indispensabile, instituțiilor noastre, cele mai multe avizate la ajutor.

* *

Precum am văzut stă în puterea băncilor, aproape fără nici o încordare din partea lor, a nu lăsa să tîngească și pe viitor „Asociațiunea“, această instituție scumpă nouă

tuturor, care cu mijloacele indicate de noi aici ar putea să desvoalte o activitate foarte rodnică pentru binele poporului nostru.

Cu chipul acesta băncile ar da o dovadă frumoasă de modul cum înțeleg să jertfească din prisosul lor pentru scopuri mari, cari privesc nu numai interesele locale sau regionale, ci întreg neamul nostru, împreună cu cele mai înalte interese de viață ale lui.

Fie ca să ne putem avânta și noi odată la fapte mari, cari să aibă influință hotărîtoare asupra viitorului nostru.

Congresul regnicolar cooperativ.

— Raport special. —

La 24 Octombrie a. c au ținut cele 4583 de cooperative aparținătoare „Asociației cooperative din Ungaria“ („Magyarországi Szövetkezetek szövetsége“) al doilea congres regnicolar al lor în Budapesta.

Congresul a fost cercetat de circa 2500 de delegați ai cooperativei membre a „Asociației“: conducători de cooperative de credit, de consum, de valorizare, de lăptărie; s'au reprezentat prin delegați și mai multe centrale regionale din țară, între cari și Raiffeisen-verbandul Sașilor prin Dr. C. Wolff ales și viceprezident al congresului. Asemenea au trimis delegați ministrul de agricultură și de comerț. La masa prezidială, în frunte cu Conte Iosif Mailáth, prezidentul „Asociației“, erau grupați toți conducătorii puternicului partid agrar, care precum se știe a îmbrățișat mai întâiu cu mai multă căldură chestiunea cooperativei din Ungaria, pe care le conduce și desvoaltă și de prezent având a mulțami acestora mare parte a puterii de care dispune la conducerea treburilor țării.

Cuvântul de deschidere al prezidentului, în care s'a accentuat solidaritatea cooperativei și puterea, ce rezidă în această solidaritate, n'a fost lipsit și de unele accente șovinistice, care tradează că prin cooperative puternicii zilei urmăresc nu numai scopuri economice-sociale, ci și scopuri mai înalte patriotice în vederea înfăptuirii vechiei utopii: a statului național maghiar. Statul a zis: Conte Mailáth — trebuie să facă în interesul unității țării și a conservării pământului maghiar pentru maghiari o politică națională energică, iar cooperativele li vor fi în aceasta acțiune a sa mijloace și tovarășe puternice și credincioase! Cere deci ca statul să ocrotească cooperativele, ca pe niște alcătuirii, ce au de împlinit o mare misiune, nu numai economică, ci și națională!

Din raportul prezentat, de conducerea „Asociației“ cu privire la executarea hotărîrilor ultimului congres regnicolar este de amintit hotărîrea privitoare la introducerea de cursuri cooperative în seminariile teologice și în pedagogii. În privința aceasta intervenția „Asociației“, la guvern, a avut rezultatul pozitiv, că în ministeriu s'a studiat chestiunea aceasta și lucrările necesare pentru introducerea acestor cursuri sunt deja terminate.

Un al doilea rezultat pozitiv al intervenției „Asociației“ la guvern, în interesul propagandei ideii cooperativei este, că ministrul de culte a început a împărți pe calea inspectoratelor școlare premii în bani

acelor învățători poporali, cari au dezvoltat și dezvoltă și activitate social-economică, îndeosebi prin înființarea și conducerea de cooperative.

Intrând după aceasta congresul în desbaterea obiectelor puse la ordinea zilei Meskó P. și-a dezvoltat interesanta conferență: „Aprovizionarea consumenților orășeni și întovărășirea producătorilor“. Conferențiarul crede că cel mai sigur mijloc pentru a pune capăt sau cel puțin a micșora scumpetea insuportabilă a alimentelor este întovărășirea producătorilor săteni pe comune și punerea lor în legătură directă și nemijlocită cu consumenții orășeni; va să zică cere excluderea mijlocitorilor, a comercianților speculanți, cari — zice — sunt cauza scumpirii produselor alimentare. Intemeiându-se în sate tovărășii de producători de produse alimentare, cari eventual se pot organiza și pe regiuni, iar de altă parte organizându-se și în orașe întreprinderi pentru aprovizionarea consumenților cu alimente, (însoțire de consum) aceste două tovărășii ar putea lucra în cea mai bună armonie, în interesul reciproc al membrilor lor și ar pune capăt sau ar micșora mult scumpetea. Pe baza expunerilor conferențiarului congresul a enunțat următoarele: Congresul primește și este gata a sprijini cu bucurie fie-ce instituție, care aduce pe consumenți și pe producători în legătură nemijlocită unii cu alții“.

Privitor la organizarea cooperativelor de lăptărie un alt punct luat în program, congresul a enunțat necesitatea imperativă de a se întemeia o centrală a cooperativelor de lăptărie, care eventual va înființa cooperative sau centrale regionale în provincie.

În interesul ridicării economiei de vite, și pentru a micșora marile pagube, ce se ivesc an de an în vite, congresul a enunțat, că află de necesar, ca cooperativa centrală pentru asigurarea vitelor să-și extindă activitatea asupra țării întregi. În acest scop roagă guvernul să facă legea specială pentru asigurarea vitelor și să compună și publice o statistică mai amănunțită asupra pagubelor în vite, în fine cere ca guvernul să caute a câștiga cât mai curând putere de lege dispozițiilor cuprinse în ultimul proiect de lege sanitară pentru vite, prin care se prevede despăgubire de stat pentru vitele pierite în urma unor morburii lipicioase.

După aceasta congresul a luat poziție față de noile legi de dare și a primit de al său un memorandum prezentat guvernului de centrala Hangya, prin care cere, ca rebonificarea de câștig dată membrilor cooperativelor de consum să nu se ia de bază la fixarea dării.

Față cu noua centrală a cooperativelor de credit independente, întemeiată de curând la inițiativa deputatului Dr. Hantos și care a cerut recunoașterea ei din partea guvernului pentru a ajunge la favoruri de dare, congresul a hotărât a cere guvernului să recunoască ca centrală cooperativă numai astfel de organizații, cari dau destulă garanție, morală că vor lucra în spirit adevărat cooperativ și întrucât s'ar simți nevoia de a organiza în o centrală cooperativele independente, aceasta să o facă consiliul de direcțiune al „Asociațiunii cooperativelor din Ungaria“.

Cu acestea congresul s'a încheiat.

Starea economică a statelor balcanice și a României.

— Cifre comparative. —

Astăzi când rezboiul balcanic a izbucnit pe toată linia, credem că nu poate fi fără interes dacă comunicăm — după marele ziar bucureștian „Minerva“ — câteva date comparative asupra stării economice a statelor balcanice, ridicate contra imperiului otoman, față de România, care deși nu aparține peninsulei balcanice e totuși interesată în evenimentele ce se petrec spre sud dela granițele ei.

Să vedem deci, întâiu de toate, care este suprafața și populațiunea acestor țări?

Locuitori	Suprafață în hectare.
Bulgaria 4.329,108	9.927,600
Grecia 2.666,000	6.465.700
M.-Negru 250.000	908.000
România 6.966,000	13.135.400
Sârbia 2.911,701	4.830,300

Astfel populația țărilor balcanice, împreună cu România e de 17.123,000 locuitori adică nici un sfert cât populațiunea Germaniei și Franței.

Din aceste cinci țări România are cea mai mare întindere și populațiunea cea mai mare. Suprafața României reprezintă un sfert din aceia a Franței. Apoi vine Bulgaria, Grecia, Sârbia și Muntenegru. Cât privește populațiunea acestui din urmă regat, e mai mică decât a Bucureștilor cu vre-o 100,000 locuitori.

*

Care e lungimea căilor ferate, a șoselelor principale și vicinale ale acestor țări?

Căi ferate	Drumuri Sosele
Bulgaria 1780 km.	8625 km.
Grecia 1580 km.	4500 km.
Muntenegru 18 km.	
România 3603 km.	8909 km.
Sârbia 795 km.	5592 km.

Muntenegru are deci o cale ferată de tot neînsemnată.

Dar în afară de România celelalte țări și-au făcut căile ferate abia în cursul ultimilor ani. Imprumuturile realizate de toate aceste țări de la 1901—1910 pe piața mondială, în vederea construirii rețelei ferate se evaluează aproape la 400 milioane de lei.

Afară de Muntenegru, al cărui pământ e puțin fertil și rău cultivat, — mai cu seamă femeile lucrează pământul, — cea mai mare parte a acestor țări sunt agricole după cum se poate vedea din suprafața de terenuri cultivate în 1910.

Bulgaria 3.872.776 hect.
Grecia 1.295.140 hect.
România 5.286.014 hect.
Sârbia 1.538.245 hect.

În Bulgaria, agricultura a format în totdeauna punctul de preocupare deosebită al guvernului: ferme model și școli de agricultură au fost deschise în diferite regiuni. Toate aceste stabilimente erau în prosperitate când a izbucnit conflictul cu Turcia. Cerealele ocupă cel mai mare loc în cultura acestei țări. Din 4 milioane de hectare cultivate în 1910 aproape 2 jum. mil. erau cereale.

De asemenea și în România acelaș lucru. În 1910 s'au cultivat 2 mil. hect. grâu și 2.300,000 porumb. Sârbia e de asemeni o țară agricolă; cea mai mare parte din locuitori cultivă pământul și au ferme mai mult sau mai puțin importante.

În ceia ce privește Grecia deși muntoasă, e fertilă, totuși însă nu e de ajuns de bine cultivată. Exportul strugurilor din Corint se ridică anual la 35 milioane de franci.

Marina acestor state e neînsemnată după cum se va vedea din următorul tablou:

Bulgaria	170 corăbii
Grecia	1094 corăbii
M.-Negru	22 corăbii
România	572 corăbii.

Grecia după cum se vede posedă un număr dublu de corăbii cât toate celelalte țări la un loc.

Creditul nostru.*

(Continuare).

Legi asemănătoare s'au adus în Belgia, Italia și România, dându-se pretutindeni credit mobil *produselor agricole*, făcându-se posibil ca institutele de credit să acorde avansuri nu numai pe mărfuri comercianților, ci și pe produse agricole agricultorilor.

Numai în Ungaria nu s'a făcut aproape nimic în această direcție. Produsele agricole, deși reprezintă valori de sute de milioane, sunt aproape lipsite de credit. Nu se cunoaște decât creditul personal, de multeori foarte lipsit de bază serioasă. De aici „pretensiunile dubioase” și „pretensiunile neincassabile” cu duimul. În legislația ungară nu au încăput până acum decât niște paragrafi prizăriți referitori la magazinele publice și la warant (Art. de lege XXXV: 1875 §§. 434—452), cerând pentru magazinele publice un capital social de cel puțin 1.000,000 coroane. Abia institute particulare, între cari și bănci de ale noastre au început a acorda sistematic avansuri pe produse agricole. Când aceste afaceri se vor spori și țărâניה noastră va uză în proporții mai mari de acest credit, se va impune de sine necesitatea de a înființa un magazin public comun în sensul §-ului 434 din legea comercială amintită mai sus.

Ramul principal al magazinelor înființate în acest mod este *acordarea de credite pe produsele agricole în magazinele*, și însemnătatea lor economică financiară zace în *dreptul de a emite warante*.

Warantele sunt documente, cari suplinesc în circulație produsele agricole înmagazinate, le reprezintă în viața financiară. Perderea unui astfel de document poate fi egală cu perderea produselor.

După forma lor, warantele sunt cupoane din registru principal al magazinului. Constau din două părți:

a) biletul de înmagazinare, numit *ședulă* (nemțește: Warenschein, ungurește: Árujegy);

b) biletul de amanetare, numit *warant* (nemțește: Pfandschein, ungurește: Zálogjegy).

Amândouă părțile au numirea comună de *bilet de întreposit* (nemțește: lagerschein, ungurește: kőzraktári jegy).

Bilet de întreposit (Lagerschein. Kőzraktári jegy).

<i>Ședula</i> <i>Warenschein</i> <i>Árujegy</i>	<i>Warantul</i> <i>Pfandschein</i> <i>Zálogjegy</i>
---	---

Posesiunea warantului dă drept de amanetare asupra produselor. Ședula reprezintă dreptul de proprietate. Posesorul ședulei singure nu-și poate căpăta produsele din magazin până când nu dispune și asupra biletului de amanetare, adecă până când nu achită suma împrumutată. Ca să poți dispune nelimitat asupra produselor, trebuie să aibi deci întreg biletul de întreposit.

Afară de dreptul de emisiune de warante magazinul mai are următoarele drepturi:

1. Incassează taxe pentru păstrarea produselor.
2. Poate vinde la licitație mărfurile amanetate și nerescumpărate la timp, încassându-și pretensiunea din prețul de vânzare.
3. Pot acorda avansuri până la $\frac{2}{3}$ din valoarea produselor.

4. Produsele înmagazinate nu pot fi cuprinse prin execuție, ci numai warantul, ca hârtie de valoare. În schimb, datoriile magazinelor sunt:

1. Păstrarea produselor, fiind responsabile pentru daunele, cari s'ar ivi din neglijarea acestei datorii.
2. Trebuie să permită atât posesorului ședulei, cât și posesorului warantului să vadă și să examineze produsele înmagazinate ori și când.
3. Trebuie să elibereze la termen produsele, după restituirea warantului și achitarea sumei împrumutate precum și a taxelor legale.
4. Trebuie să-și statorească un regulament de serviciu, care să stea sub controlul publicului.

Cam aceste constituiesc esența scrierii dlui Cioban. În ultimul capitol stăruiește pentru creierea creditului agricol pe seama țărânimii cu ajutorul tovărășiiilor. Precum mărfurile comercianților și produsele meseriașilor se bucură de credit mobil, astfel trebuie să se bucure și produsele agricole.

„Precum în România s'a creiat pe seama produselor agricole un credit special prin băncile populare, astfel va trebui să introducem și noi creditul agricol pe seama țărânilor noștri prin tovărășii”.

Când în fiecare comitat vor exista câte 20—30 tovărășii, atunci 2—3 comitate ușor vor putea înșgheba un capital de 1.000,000 coroane pentru înființarea unui întreposit, conform legii comerciale, și cu dreptul de a emite warante.

Iată o problemă frumoasă pentru viitorul cooperației românești. Ce e drept, cam depărtată, căci problema nemijlocită trebuie să ne fie înființarea altor tovărășii. Pentru dobândirea de rezultate practice mi-am spus părerea în „Revista politică și literară” din Blaj (Nr. 8—9 din 1912) ba observ, că în acelaș sens a

adus hotărâri și adunarea Asociației. Iar de altă dată voi analiza avantajile ce ni le-ar putea oferi întreprinderile. Evident că aici nu voi fi într-o toată de păreri ale dlui Cioban, respective voi eși din cadrul scrierii sale. Totuși trebuie să-i fim mulțumitori că prin broșura sa a pus în discuție o problemă așa de importantă pentru progresul țării noastre, precum e crearea unui credit mai firesc și mai corespunzător trebuințelor sale.

Gavriil Todica.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 2 Noembrie 1912.

Situațiunea pieței internaționale de bani continuă a fi tot mai încordată în urma cererilor tot mai multe de bani. La Berlin discontul privat s'a urcat la $4\frac{5}{8}\%$ la London e egal cu etalonul oficial de 5% . Banca imperială germană, precum am fost semnalat și noi în raportul săptămânal trecut și-a ridicat etalonul dela $4\frac{1}{2}\%$ la 5% , iar la London și Paris se așteaptă în curând o nouă urcare cu cel puțin $\frac{1}{2}\%$. Aceasta mai ales în urma cererilor mari de aur în vederea războiului balcanic și în general a situațiunii nesigure politice și financiare. Băncile mici caută să se provadă cu rezerve pentru încunjurarea unor eventuale run-uri și asediază băncile de emisiune cu cererile lor.

Astfel stând lucrul și pe piața internă, urmând Băncii imperiale germane, și-a urcat și Banca A.-ung. etalonul dela 5% la $5\frac{1}{2}\%$ ajungând noi astfel a avea cea mai urcată rată oficială. Discontul privat e în Viena $5\frac{5}{16}\%$. În Budapesta cererile private de bani n'au crescut în mod deosebit în timpul din urmă, dar în schimb Banca A.-ung. a fost per ultimo într-o singură zi asediată cu cambii de peste 18 mil. Cor.

CRONICA.

Povețe și îndemnuri pentru plugari și economi se numește o bună și folositoare cârtică pentru popor ce a apărut sub redactarea dlui Emil A. Chiffa în Bistrița. E scrisă de buni scriitori populari, în limbă ușoară, pe înțelesul tuturor. Prețul e numai 30 fileri. Acest volum a avut bună apretiare și în cercul băncilor noastre, comandând până acum pentru de-a le distribui clienților:

„Coroana“ din Bistrița 100 exemplare. „Albina“ fil. Dicio-St-Martin 50 ex., „Mercur“ din Năsăud 30 ex., „Economul“ din Cluj 20 ex., Desp., „Astra“ din Bistrița 50 ex., Dr. Victor Gall din Csakigărbău 50 ex., fil. „Bistrițiana“ din Teaca 50 ex., Dr. I. P. Oltean din Lăpuș 50 ex., „Speranța“ din Bprund 50 ex., „Economul“ din Gherla 20 exemplare. O recomandăm cu căldură tuturor.

*

Marina comercială din lumea întreagă. După o statistică specială engleză, care publică, în fiecare an, situația flotei comerciale din lumea întreagă — abstracție făcând de vasele mai mici de 100 tone capacitate — rezultă, pentru anul 1912, în ordinea importanței, următoarele cifre:

Anglia are o marină comercială cu o capacitate de 18.213.620 tone; Statele-Unite 5.258.487 tone; Germania 4.628.983 tone; Norvegia 2.292.000 tone; Franța 2.052.518 tone; Italia 1.398.582 tone; Japonia 1.344.909 tone; Țările-de-jos 1.129.990 tone; Suedia 969.943 tone; Rusia 936.591 tone; Austro-Ungaria 903.067 tone; Spania 771.035 tone; Danemarca 757.599 tone; În total, la 31 Decembrie 1911, existau 30316 vase, cu o capacitate de 44.600.677 tone, iar cu un an mai înainte, numărul vaselor eră de 30.037, cu o capacitate de 43.147.154 tone. În timp de un an tonajul a crescut cu 1.453.523 tone, iar numărul vaselor cu 229.

BIBLIOGRAFIE.

Cooperativele sătești. Felul și însemnătatea lor de Iuliu Enescu. Sibiu, 1912 Librăria arhidiecezană. Prețul K. 1-50.

Sub titlul acesta și cu deviza lui T. Carlyle: „Muncă, Sinceritate, Tăcere“, dl Iuliu Enescu, funcționar la centrala „Albinei“ în Sibiu, publică în o broșură de 156 pag. o reasumare a studiilor sale teoretice-practice făcute în țările apusene timp de un an și mai bine asupra cooperativei.

Scopul urmărit de autor este de a da cetitorului lămuriri cu privire la dezvoltarea, sistemele aplicarea și organizația cooperativei sătești și prin aceasta a contribui la înțelegerea rostului acestor așezăminte în cercuri cât mai largi. Cartea este împărțită în 12 capitole și are următorul cuprins: Problemele cooperativei. Inceputurile cooperativei. Forma cooperativei. Felul cooperativei. Federalele cooperativei. Cassele centrale ale cooperativei. Însemnătatea economică și socială a cooperativei. Momentul etic în sistemul cooperativ. Acțiunea caritativă a cooperativei. Popularizarea ideilor cooperative. Încheiere.

Broșura scrisă în o limbă românească ușoară și cu dragoste față de tema tractată, vine tocmai la timp oportun, când chestia cooperativei sătești prin votul adunării generale a „Asociațiunii“, a intrat într-o nouă fază și a făcut un însemnat pas înainte. Ea a fost bine primită și apreciată și de marele nostru mecenat dl Vasile de Stroescu care în scop de a populariza ideile cooperative în mijlocul poporului și intelectualilor noștri a procurat prin mijlocirea „Asociațiunii“ 1000 de exemplare din cartea dlui Enescu, recompensând în felul acesta totodată și munca și bunurile intenții ale autorului.

Recomandăm și noi cetitorilor noștri „Cooperativele sătești“, ca o lectură instructivă, interesantă și de folos.

Sumar.

Cum să ajutăm „Asociațiunea“. — Congresul regnicolar cooperativ. — Starea economică a statelor balcanice și a României. — Creditul nostru. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Cronică*: Povețe și îndemnuri pentru plugari și economi. *Marina comercială din lumea întreagă*. — *Bibliografie*: Cooperativele sătești.

„MARAMURĂȘANA“

instituit de credit și de economii societate pe acții în

Sigetul-Marmației.

Domnii acționari, proprietarii acțiilor induse în registrul acționarilor dela instituit sub Nrii 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 615, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 796, 797, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1182, 1542, 1543, 1557, 1609, 1611, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1653, 1660, 1788, 1793, 2154, 2155, 2156, 2157, 1258, 9159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2188, 2189, sunt rugați, ca în decurs de 6 săptămâni dela publicarea prezentă, să-și achite restanțele căci altcum subsemnata direcțiune va anula acțiunile, vânzându-le mai departe, iar sumele plătite vor trece la fondul de rezervă al institutului.

Sigetul-Marmației, la 24 Octomvrie

2-3

Direcțiunea institutului de credit și econ. „MARAMURĂȘANA“.

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul, organizația, operațiunile și importanța băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu.
prof. de științe comerc.Se poate comandă dela administrația »*Revistei Economice*«, cu prețul de 1 corouă.**A V I Z.**

Adunarea generală ordinară a institutului de credit și economii „BIHOREANA“ societate pe acții, ținută în Oradea-Mare (Nagyvárad) la 14 Martie 1912 a decis cu unanimitate fuzionarea institutului cu ARINA inst. de credit și economii societate pe acții în Carăi (Nagy-károly) respective contopirea numelui instituit în institutul de credit și economii „BIHOREANA“.

În urma acestui concluz al adunării noastre generale, conform dispoziției §§-lor 20, respective 202, ai legii comerciale se încunoștințează toți creditorii institutului de credit și economii „ARINA“, ca în res-timp de 6 luni dela ziua publicării a treia oară a acestui aviz au să-și insinue pretensiunile lor față de institutul de credit „ARINA“, institutului de credit și economii „BIHOREANA“, care conform condițiilor fuzionării primește toate activele și pasivele numelui instituit.

Oradea-mare, la 26 Octomvrie 1912.

1-3

Direcțiunea
institutului de credit și econom.
„BIHOREANA“.**Depozit românesc**

de piane și armoniuri în Sibiu.

Piane și pianine, din cele mai bune fabrici se pot procura cu prețuri foarte moderate la

Timotei Popovici,

profesor de muzică.

Sibiu, Strada Cisndăiei Nr. 7 etajul I.

Următoarele cărți se pot procura dela

Librăria CIURCU, Brașov,
precum și dela orice librărie.
I. C. PANȚU:

- Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, 8° mare, I—VIII + 213 pag. Cor. 2—
- Știința conturilor sau Contabilitatea în partidă dublă, scrisă și explicată pe baza teoriei actuale materialiste, 8° mare, I—VIII + 324 pag. „ 4—
- Al doilea capitol din contabilitatea dublă. Afaceri de bancă, 8° mare, 70 pag. „ 1—
- Procent, Promil, Interese și teoria conturilor curente. Ediția a doua, prelucrată și completată, 8° mare, I—IX + 160 pag. „ 3—
- Curs complet de corespondență comercială, cu explicarea termenilor comerciali. Ediția a treia prelucrată și augmentată, 8° mare, I—X + 344 pag. „ 3-50
- Puncte nouă de vedere la calcularea conturilor curente, 8° mare 28 pag. „ 0-60
- Contabilitatea la societăți colective, comandite și la societățile pe acțiuni, octav mare 70 pag. „ 1-20

Insoțire de consum și val. în Năsăud.

Activa.	Contul Bilanț din 1 Aprilie—20 Octomvrie 1912.		Pasiva.	
	K	f		K f
Cassa în numărar	906	06	Capital fund. subscris	10,650—
Marfă în prețul de cumpărare	8 252	—	Fond de rezervă	529 20
Debitori la marfă	2 506	80	Creditori la marfă	5,419·48
Depuneri proprii	2,830	67	Fond de deteriorare (mobiliar)	204·50
Mobiliar	2,104	50	Poziții transitorii:	
Capital fundamental neincurs	1,258	15	a) salare neplătite	300—
Diverși debitori	190	97	b) dare neplătită	200—
			c) chirie neplătită	200—
			Venit curat	546·02
				18,049·15
		18,049·15		

Debit.	Contul Profit și Perdere cu 20 Octomvrie 1912.		Credit.	
	K	f		K f
Spese mărunte	377	89	Venit brut la marfă	2,169·72
Salare:			Interese la depuneri proprii	296·19
a) conducătorului	1,040	—		
b) învățăcelului	60	—		
c) cassarului	132	—		
d) servitorului	190	—		
Chirie	120	—		
Venit curat	546	02		
		2,465·91		2,465·91

Năsăud, la 20 Octomvrie 1912.

Emil Domide m. p.,
director.

Pentru contabilitate:
Emil Tișca m. p.,
secretar-contabil.

MEMBRII IN DIRECȚIUNE:

Emil Domide m. p., președinte. Teodor Șimon m. p. Alexandru Haliță m. p.
A. Lieb m. p. F. Palikó m. p. Emil Tișca m. p. Clement Grivasse m. p.

S'a cenzurat și s'a aflat în consonanță cu cărțile principale și auxiliare, iar profitul curat deplin real și exact.

Năsăud, la 22 Octomvrie 1912.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Ioan Danielló m. p., președinte. I. Jüngling m. p. Emil Mărcușiu m. p.
Ioan Mărginean m. p. K. Herzum m. p.